

Käesolevaga saadan L. Puusepa nim. Neuroloogide ja Neurokirurgide Seltsi vastused Teie täiendavatele küsimustele:

* Kas igal protseduuril toimub nii liikvorivedeliku võtmine kui ka liikvorirõhu mõõtmine? Kui ei, siis milline oleks erinevate järgnevate protseduuride osakaal:

- 1) lumbaalpunktsioon liikvori vedeliku võtmisega (ilma liikvorirõhu mõõtmiseta),
- 2) lumbaalpunktsioon ainult liikvorirõhu mõõtmisega ja
- 3) lumbaalpunktsioon liikvori vedeliku võtmisega ja liikvorirõhu mõõtmisega (st vajalik on mõlema koodi kasutamine).

Vastus: Lumbaalpunktsioon on protseduur, mille käigus võib:

A) võtta liikvori ANALÜÜSIDEKS (reeglina kiirem protseduur, milleks ei kasutata liikvorirõhu mõõtmiseks vajalikke vahendeid),

B) mõõta liikvorirõhku (ajaliselt pikem protseduur, kasutatakse liikvorirõhu mõõtmiseks vajalikke vahendeid).

Enamasti siiski lumbaalpunktsioonil toimub nii vedeliku võtmine ANALÜÜSIDEKS, kui liikvorirõhu mõõtmine (A+B).

- 1) lumbaalpunktsioon liikvori vedeliku võtmisega (ilma liikvorirõhu mõõtmiseta)

Sellele on eraldi hind juba olemas kui lumbaalpunktsioon. S.o. ülaltoodud seletuse alusel punkt A).

- 2) lumbaalpunktsioon ainult liikvorirõhu mõõtmisega

Seda teenust taotleme - kusjuures teenust kasutatakse sageli koos lumbaalpunktsiooni teenusega, kui on vajadus võtta ka liikvori analüüsiks ja see saadetakse laboratooriumi. Samas, vajadus võib olla kummagi protseduuri jaoks eraldi.

Kummagi protseduuri osakaalu on raske ennustada, kuna liikvorirõhu mõõtmiste arvu ei ole varasemalt registreeritud; protseduur on aga kindlasti vajalik mitmete neuroloogiliste haiguste diagnoosimisel (peavalud, neuroinfektsioonid, ekspansiivsed protsessid).

* Palun kirjeldage, millistest tegevustest koosneb lumbaalpunktsioon 3ndal juhul, kui toimub nii liikvorivedeliku võtmine kui ka liikvorirõhu mõõtmine. Palume välja tuua tegevuste kestused.

1. Patsiendi asendisse panek
2. Punktsioonikoha puhastamine
3. Lumbaalpunktsioon vastava lumbaalpunktsiooni nõelaga - nõuab spetsiifilist ekspertiisi (arstlik protseduur)
4. Liikvorirõhu mõõtmiseks vajalikke vahendite ühendamise lumbaalpunktsiooni nõelaga
5. Liikvorirõhu mõõtmine (võib kesta mitmeid minuteid, oleneb liikvori väljumise kiirusest)
6. Liikvorirõhu mõõtmiseks vajalikke vahendite lahtiühendamise lumbaalpunktsiooni nõelast
7. Liikvori eemaldamine peale mõõtmist
8. Lumbaalpunktsiooni nõela eemaldamine
9. Haavale plaastri panemine

Tegevuste kestvused pole üheselt määratavad ja olenevad:

- patsiendi seisundist (p. 1, 3-7)
- patsiendi anatoomilistest iseärasustest (p. 3)
- lumbaalpunktsiooni teostava arsti kogemusest (p 3)
- patsiendi liikvorirõhust (p. 5)
- võetavate analüüsides hulgast (p 7).

Liikvori punkteerimine võib olla anatoomiliste iseärasuste tõttu keeruline protseduur ja nõuda mitut punkteerimise katset (kui näiteks lülivahemikust ei õnnestu lumbaalkanalisse siseneda). Tavaline kestus võib olla kuni pool tundi, kuid kujuneda pikemaks tüsistuste korral. Protseduur on assisteeritud vastava väljaõppe saanud õe poolt.